

به واسطه فرمایشات اهل بیت (ع) جمع شده اند. خون ۷۲ تن شهید کربلا اثر گذاشته است که بعد از ۱۴۰۰ سال مردم جمع می شوند. ما مدیونیم به مردم و باید محتوای اسلامی تحویلشان دهیم. ما از خود مان نباید بیافیم. هر چه داریم از آن انوار باید بگیریم و استفاده کنیم و به مردم تحویل دهیم.

منبر مرحوم آیت... دهشت آموزنده بود. مطالبی که یک سخنران می گوید، باید جنبه کاربردی داشته باشد. در هر جامعه ای که صحبت می کند، باید به درد آن جامعه بخورد. منبر اگر توأم با این باشد، می تواند عالی ترین نقش را در مستمع داشته باشد.

یک مبلغ در اولین وهله باید خواست خداوند متعال و اولیای او را در نظر بگیرد. البته مطالب را باید طوری بیان کند که مردم بفهمند. مطالب بسیار زیادی هست در رابطه با تبلیغ و ویژگی های یک مبلغ که مرحوم آیت... دهشت دارای ویژگی های فراوانی از این جهت بود. مثلاً مخاطب را باید بشناسد. مسئله مخاطب شناسی خیلی اهمیت دارد که آدم باید ببیند طرف حسابش چه کسی است. باید طوری حرف حق بزند که او بفهمد.

در همین جا بگویم که برخی از مجالسی که ما مشترک شرکت می کردیم، مخصوصاً در دوران جنگ تحمیلی، سخنرانی های ایشان به خوبی مردم را بسیج می کرد برای جبهه و خدمتی که شهدا و جانباز ها انجام می دادند.

ویژگی دیگر ایشان مسئله خدمات اجتماعی بود که ایشان در تأسیس بسیاری از مؤسسات سهیم بود. دلش برای خدمتی که تپید و واقعا دارای هدف بود و طرح هم داشت. یکی ممکن است که هدف داشته باشد، اما طرح نداشته باشد، ولی ایشان طرح داشت. مثلاً در ارتباط با درمانگاه ها و بیماران آسیب پذیر طرح داشت. مسافرت هم که می رفت، تماس می گرفت حتی در بیمارستان که خودش بود، در باره کمک کردن به بیماران با برخی افراد تماس می گرفت که لازم است به بیماران بی بضاعت کمک شود.

بنابراین، ایشان با این احساسی که داشت، توانست منشأ خدمتی در رابطه با درمانگاه ها و مؤسسات خیریه این چنینی شود. یا مثلاً به افرادی که مسکن نداشتند تا آن اندازه ای که می توانست، از آبرویش می گذاشت و کمک می کرد تا افراد بی بضاعت دارای مسکن شوند. برای کمک به خانواده های یتیم و افراد ناتوان، از جهت مالی در ارتباط با صندوق های قرض الحسنه فعال بود. صندوق قرض الحسنه ای که شائبه را در آن نباشد، در آن باز بگری هان باشد و محض رضای خدا باشد.

اصلاً دین می خواهد طرف با اخلاص خودش به کسی که نیازمند است، کمک کند.

گفتاری از آیت... محمد هادی عبد خدایی عضو و اسبق مجلس خبرگان رهبری

منبری شیرین و با جذب دانشت

آشنایی من با مرحوم آیت... دهشت برمی گردد به سال ۱۳۳۰ خورشیدی که من به درس مرحوم آیت... حاج شیخ هاشم قزوینی می رفتم. در مدرسه علمیه عالی نواب که ایشان سطوح عالی را تدریس می کرد، آیت... دهشت هم حجره ای داشت.

بالای مدرسه حجره کوچکی بود که با مرحوم حجت الاسلام والمسلمین دکتر صادقی با هم زندگی می کردند. ما از یکدیگر شناخت پیدا کردیم و گاهی به حجره ایشان می رفتم مخصوصاً موقعی که حاج شیخ عبدالکریم حامد از تهران به مشهد می آمد. حاج شیخ عبدالکریم حامد یکی از شاگردان مرحوم حاج شیخ رجبعلی خیاط بود. ایشان با مرحوم حجت الاسلام والمسلمین دکتر صادقی مانوس بود و دکتر صادقی خیلی علاقه مند بود به ایشان. زبانی عاشقانه نسبت به خدا داشت و نصایح و پندهای آموزنده داشت و ما هم در آن دوران جوانی لذت می بردیم از نصایح و مطالب ایشان. گاهی به حجره آیت... دهشت می رفتم و از سخنان ایشان بهره می بردیم. البته بیشتر ارتباط حاج شیخ عبدالکریم حامد با مرحوم دکتر صادقی بود. بعد هم با مرحوم آیت... دهشت دوست شده بودیم. حتی در دو سفر تبلیغی هم در سال های ۱۳۴۳ و ۱۳۴۴ به خرمشهر با هم بودیم. ایشان منبرهایی داشت و من هم مجالسی داشتم و سخنرانی می کردم. حتی یک سال در مدرسه با هم بودیم. آن دوره را به پاکی و تقوی و ارشاد و تبلیغ گذراند و منشأ خدمات بسیار ارزنده ای بود و شد.

ویژگی های مرحوم آیت... دهشت این بود که ایشان استادی بود در حوزه علمیه و ما بعد از انقلاب از ایشان برای تدریس در مدرسه جعفریه دعوت کردیم و از فیوضات ایشان طلاب ما بهره مند می شدند، چه در درس تفسیر و چه اخلاق، ولی بیشتر ویژگی ایشان در جهت تبلیغ بود و در جهات دیگر هم چهره برجسته ای بود. در جهات تبلیغی، هم خودش مبلغ خوبی بود و هم درصد اعزام مبلغ به نقاط مختلف بود به ویژه به روستاهای اطراف خراسان و مشهد. تعدادی از طلاب فاضل هم با ایشان همکاری می کردند که طلابی متدین و فاضل و هدف دار بودند. البته با مرارت ها و سختی ها، چون ایشان دستش از نظر مالی هم آن وقت ها خیلی باز نبود، ولی طلاب عزیز هم برای رضای خدا با ایشان همکاری داشتند. ایشان هم آن ها را سامان دهی می کرد از نظر تبلیغی هم خودش مبلغ برجسته ای بود و ویژگی های زیادی از نظر تبلیغی داشت. یک مبلغ باید ویژگی هایی داشته باشد تا بتواند مفید باشد. در وهله اول باید با تقوا و با خدا باشد، از زبانش تقوا بیارد، در قلب مستمعانش بتواند اثر بگذارد و ایشان با آن بیان گویای خودش بهترین اثر ها را می توانست بگذارد. یک مبلغ باید عالم باشد. در گذشته خیلی ضعف از این جهت زیاد بود، ولی بعد ها به وسیله علمای ترمیم شد. در گذشته در حوزه های علمیه فقط فضل و علم را عمده در فقه و اصول می دانستند و اگر کسی منبر می رفت و تبلیغ می کرد، این به اصطلاح در رده دوم روحانیت قرار می گرفت، ولی بحمد الله در نهضتی که در این رابطه در روحانیت پدید آمد، حتی عده ای از مراجع دوران جوانی شان را هم توأم با درس و تدریس و وعظ و خطابه و تبلیغ گذراندند. به طوری که همین الان تعدادی از مراجع بسیار برجسته ما خودشان خطبای بسیار ارزشمندی هم هستند. نباید اهمیت تبلیغ را نادیده گرفت، بلکه می توان گفت در برخی موارد از فقه و اصول جلوتر است و فضل یک

مبلغ باید بیشتر باشد.

دیگر اینکه مرحوم آیت... دهشت فردی هدفمند بود. این در یک مسلمان از ضروری ترین چیز هاست. نه عمر خودش را و نه عمر دیگری را به بطالت نمی گذراند. مبلغ باید احساس کند اگر پای منبر من پانصد نفر نشسته اند و من یک ساعت سخنرانی می کنم، یعنی پانصد ساعت در اختیار من است و من باید از این جلسه بهره برداری کنم و افراد را بسازم. گاهی یک منبر تحولی در شنونده ایجاد می کند که برای تمام عمر ساخته می شود. یک مبلغ باید طرح داشته باشد و از جایی مطلب را شروع کند و به جایی ختم کند که طرف در عرض سه ربع تا یک ساعت ساخته شود.

مرحوم آیت... دهشت فردی خوش بیان بود و منبر با جذب ای داشت. شیرین بود. این هم نعمتی است، چون تبلیغ و منبر و سخنرانی، گذشته از علم و تقوا، یک هنر است و اگر توانست به قلب طرف نفوذ کند، می تواند تحول ایجاد کند. اگر وضع صحبتش طوری بود که موجب فرار طرف شد، هیچ وقت نمی تواند تحولی در او ایجاد کند. سخن ایشان دارای محتوا بود. گاهی بعضی های یک ساعت صحبت می کنند. اکثرش به لفاظی می گذرد، ولی بعضی ها سخنشان مخصوصاً اگر طرف عالم باشد، پرمحتواست. آدم که از پای سخنرانی آن ها بلند می شود، چیزی دستش می آید و اطلاعات خوبی به دست می آورد.

سخنران باید بتواند ارتقا بخشد به شنونده. شما نگاه کنید حضرت رسول اکرم (ص)، امیر المؤمنین (ع) و ائمه اطهار (ع)، این ها در اثر یک خطابه یا سخنرانی یا گاهی یک برخورد کوتاه، طرف را برای تمام عمرش می ساختند و منقلب می کردند. در نتیجه آن چنان شیفته می شد که می گفت چه بگویم که مسلمان شوم. مبلغ باید توجه داشته باشد که الگوست و باید بتواند مستمعش را پیش ببرد. در برخی جلسات مرحوم آیت... دهشت که شرکت داشتم، می دیدیم که گاهی ایشان یک روایت را مطرح می کند و چند مرتبه این را تکرار می کند که برای مستمعش جایفتند.

یک مبلغ باید بلندگوی خدا و پیغمبر (ص) باشد. این تریبون که امروز در اختیار یک مبلغ است، مال خودش نیست. مردمی که اینجا جمع شده اند، به واسطه آیات قرآن جمع شده اند،

